

Anna-Kaisa Ikonen kok

Kirjallinen kysymys lounasetujen kireiden rajoitusten joustavoittamisesta poikkeuksellisen korona-aikana

Eduskunnan puhemiehelle

Koronakriisin vuoksi useat ravintolat ovat joutuneet vuoden aikana sulkemaan ovensa asiakaskäynneiltä sekä kamppailemaan tiukkojen rajoitustoimenpiteiden alla. Ala on ajautunut syvään talousahdinkoon ja tulevaisuuden entistä vaikeampi ennustettavuus on ollut myrkkyä ravintoloiden liiketoiminnalle. Maaliskuussa henkilöstöetujen tarjoaja Edenred kertoi koronaviruksen vähentäneen lounasedun käyttöä 70 prosenttia. Lounassetelien ja -korttien käyttö on vähentynyt tasan paljon eri puolilla Suomea, rahassa mitattuna jopa 14 miljoonaa euroa kuukaudessa.

Haastavassa tilanteessa ravintolat ovat kehittäneet nopealla aikataululla uudenlaisia tapoja toiminnan ylläpitämiseksi. Selviytymiskeinoja on haettu verkosta, kuljetuspalveluista ja noutoruokapalveluista, jotta toimintaa on kyetty jatkamaan. Kotiinkuljetuspalvelut on järjestetty joko itse tai yhdessä ruokalähettiläpalveluita tarjoavien yritysten kanssa.

Alkuvuodesta lounasedun käyttäjät eivät kuitenkaan pystyneet hyödyntämään lounasetujaan näiden toimijoiden sovelluksissa tai verkkopalveluissa, sillä lounasedun maksimisumma on 10,70 euroa ja kotiinkuljetusmaksu nostaa tilauksen arvon usein tätä korkeammaksi. Verottaja ei myöskään ole sallinut lounasedun käyttämistä kotiinkuljetusmaksuun. Etätöihin siirtymisen myötä yhä useampi ihminen on toivonut vaivattomampia tapoja ja mahdollisuuksia lounasetujen käyttöön.

Verottaja linjasi viime maaliskuussa, että ravintoetua voi tilapäisesti käyttää myös ruoan kuljetuskustannuksiin. Perusteena oli se, että ravintoedun normaali käyttö lounasravintoloissa on estynyt työntekijöiden joutuessa työskentelemään kotona. Päätöksen kerrottiin olevan voimassa elokuun loppuun ja sitä on jatkettu koronatilanteen yhä jatkuessa. Lounasetujen suhteen tehtiin hyvä ja tarpeellinen poikkeus, mutta verottajan ohje vie kuitenkin tältä poikkeukselta merkityksen. Kotiin saa tuoda yhden lounaan, jonka voi maksaa lounassetelillä. Kuljetuksen osuuden voi maksaa kuitenkin vain yhdestä ateriala kerrallaan. Osa kuljetusyhtiöistä perii jokaisesta ateriala oman kuljetusmaksun ja etätöitä tekevät haluaisivat tilata useampia aterioita kerrallaan, jotta kuljetuksen osuus ateriala kohden ei muodostu kohtuuttomaksi.

Lounaskorteille on kertynyt paljon käyttämättömiä lounasetuja koronavuoden aikana ja edut myös vanhenevat ajan mittaan. Poikkeuksellisten olojen aikana tarvitsemme mahdollisimman paljon joustoa ja uusia toimintatapoja, joista hyötyvät niin ihmiset kuin yrityksetkin. Moni haluaisi tukea ravintoloita vaikeina aikoina sekä lahjoittaa esimerkiksi käyttämättömiä lounasetuja vähävaraisille ja niitä kipeämmin tarvitseville. Ruokalähettiläpalvelu voisi hyväksyä "lounasete-

Kirjallinen kysymys KK 956/2020 vp

limaksun" koko perheen aterialta, jolloin sellaisen voisi tilata helposti ilahduttamaan jotakin tarvitsijaa sen sijaan, että lounassetelit näin etätyöaikana vanhentuvat kortilla. Tästä hyötyisivät niin ravintolat, kuljetuslähetit kuin avun tarvitsijatkin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus poikkeuksellisenä korona-aikana muuttaa yhden aterian rajaa,

voidaanko vanhenevia ja käyttämättömäksi jääviä lounasetuja lahjoittaa kuljetuspalveluiden kautta vähävaraisille ja

aikooko hallitus joustavoittaa verottajan käytäntöjä lounasetuja koskien poikkeuksellisenä korona-aikana?

Helsingissä 21.12.2020

Anna-Kaisa Ikonen kok